

փողոց խնայ լինի մը օդ առնելու հա-
մար, քանի որ քաղաքի մեր կող-
մերեն... օդափութեան զայնմ էին
կարծես Քարիստի մը նման խառն
մարմին՝ զբոխիսնուր մէջ կը լո-
զար ու մարմնէս կըստ չողները հրեւն-
աւած ամս մը պէս զօրս կ'ելլային ու-
մէն կողմէս:

Ամառամասի կը յայտին:
Փոխիս կը դառնար և խելքս կո-
մայ կամայ հրաժեշտի ողջոյններ մա-
տաշանելու կը միտէր:

Ինքզինքէս կ'ելլայի տակաւ այդ
գեղեցկային տարին մէջ և մարմնս,
խնայէս թափ, ստոգիւտ ձուկի մը պէս
կ'եկեիր:

Ու եկաւ վարկեան մը ուր ալ իրա-
ւասիքներդէս կայ...

Քննարկարար ծովափը հասեր էի:
Յանդարձ ինքզինքս նետեցի ծովը,
որ կարծես հրապարակի ՇՈՇՈՐԻ մը պէս
զեպի իրեն կը քաշէր խնդի պէս ան-
յորոշները...

Ու... ճիշդ:
Նայի հեռավորէն մը զգացի այդ
անկուսի մէջ, ճիշդ ան կենդանի պէս
որոնք առաջին անգամ փորձ կ'ընեն...
անկուսի:

Չօլուքիս մը ամբողջ մարմնս
հանդարտեցուց և խելքս զուրս բե-
րաւ:

Ինչ անտուրիս մտածեցի... բայց
գործը գործէն անցած էր և ես մէկ
քանի վայրկեանս անկողնիս վրայ
արտասուելիս աւ քառեակը:

Ե՛ն յիմա բարձր Քեւս, Գոնգոսիս,
մի կը պարզաբար հեռանան վրայ
ճեպի մըս ալ ես կ'երթամ յաւելով,
ճեպիներէս ի՞նչ եմ որ եթէ ոչ...
մառու:

Ու... կ'զգայի որ հրեշտակաւոր,
որուն անունը՝ Գարիբալի թէ Միգայել
լաւ չեմբելը, որովհետեւ միջոտութեան
թուրքները այդ միջոցին տակաւ խնդի
կը մտնեն:

Սակայն դուռն է եղբոր որ ես դեռ
պիտի ապրեմ... պիտի բարձրանամ
ճեպի:

Որովհետեւ սիրելի բարեկամ մը, որ
չառ կը հիմնայ եղբոր խելքիս վրայ
կան մեծ ստաղմաղկաւ վրայ և որ խոսք
տուած էր նախ անուանալով, այդչառ
մը տէր ըլլաւ ու զայն խնդի կ'ուրիշեան
այդ, այդ միջոցին պատահմամբ այդ
տեղէն կ'անցնի, կը տեսնի իր ապագայ
փեսան (խնդի արմաղն) որ ծովու ճամբով
զեպի յաւաքանակաւորութիւն կը ճամ-
բորդէ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

զգուշաւորութիւն կը պահանջէ: Բայց
կարելի է այժմէն անդամակրկնութեան
ընդ թէ արտադրութեան ներքին վե-
նալի չարգարացներ այն ցուանդ գա-
տադրութիւնները, զորս կ'ընենք 1897ի
անդամը հունձքին առթիւ: Նոյն ան-
յաջող տարին Ուստրիայ մէջ Յոնիկոս
9.3 միլիոն և Մաճառաստանի մէջ 23.7
միլիոն մէթրական կնիղդներ ցորին:
Արդ, ներկայ վիճակը նկատի առնելով,
Ուստրիայ մէջ, երբ նոյն իսկ խիստ
ձմեռը չառ մը փնտրեց ըրած է, յա-
ռաժիկայ հունձքը բոլորովին աճքան
աննպաստ չէ: Եւ կարելի է ստակաւ
յուսով միջին հունձք մը, 1245 կնի-
ղն 13 միլիոն մէթրական կնիղդներ
Առիւստ ատոյգ է թէ նախորդ անգու-
ղական տարին բաղդատմամբ զբեթէ
կերելու միլիոն մէթրական կնիղդներ ան-
կուժ մը ցոյց կուտայ: Բայց առին պա-
րակայ մէջ լաւ միջին հունձք մը պի-
տի ըլլայ: Կոցուրթիւր Մաճառաստանի
մէջ հունձք աննպաստ է: Իրաւ է թէ
չառ անգործ հոն ձմեռն ցորենը
փնտրած է, բայց ընդհակառակը՝ վե-
րին Գանձքի և ուրիշ կողմերու ցորենը
կերպը ձմեռէն ընտ. փնտրած չէ, ընտ-
կանաւոր կըր օգրը կանոնաւոր
թան: Մաճառական արտադրութեան կոցու-
րթիւր և Մաճառաստանի համար գուշա-
կել կուտայ 50 կնի 52 միլիոն մէթրական
կնիղդներ ցորեն: Խնդիր է թէ այս-
քան բերք մը պիտի կրնայ արդեաւ
կերելու երկիրներուն (Ուստրիա և Մա-
ճառաստան) ներքին սպասուածքը:
Սպասուած գնահատելով միայն իր դրժ-
ուարութիւնները ունի, որովհետեւ փոր-
ձառութեան նպիշով՝ պէտքը դառու-
ղան տարուրեւաներու կէշներով թէ
թէ՛ հունձքի արդիւնքին և թէ՛ դիմե-
րուն հետեւեալով, բայց առին պարա-
զայի մէջ անցեալին փորձառութիւն-
ները քանի մը վատանկի ու ապահով
կեկտը կրնան հաստատել տալ կանխիկ:
Նայի իրարու հետ բաղդատմանը 1905
տարւոյն հունձքին արդիւնքն է 1905-
6 տարւոյն սպասուածը: 1905ին տարւոյն
Ուստրիայ և Մաճառաստանի հունձքը
51.7 միլիոն մէթրական կնիղդներ էր:
Այդ տարին ներառուելով 650,000
մէթրական կնիղդներ և արտադրութեան
765,000 մէթրական կնիղդներ տկեր:
Բայց պէտք է գիտնալ թէ այդ տար-
ւոյն սկիզբը նախորդ հունձքին մնացած
մէթրքը չառ լինէր, և 1905ին վերջի
այ շատերունը տարուրեւան փնտրեց:
Բայց պէտք է գիտնալ թէ այդ տար-
ւոյն սկիզբը նախորդ հունձքին մնացած
մէթրքը չառ լինէր, և 1905ին վերջի
այ շատերունը տարուրեւան փնտրեց:
Բայց պէտք է գիտնալ թէ այդ տար-
ւոյն սկիզբը նախորդ հունձքին մնացած
մէթրքը չառ լինէր, և 1905ին վերջի
այ շատերունը տարուրեւան փնտրեց:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փրկեց անոր ինք...
ձուկերու, աշխարհը ի՞նչու էր... այս
անգամ եմ անպարտ:

Միայն կ'իշխայ իր ապագայ կենը,
իր սիրելի աղջիկը և հետեւեալը իր
սիրելի փեսան, կը յազուրի, լոկերը կը
հանի ու ճիշդ...
Արտասած էր ես, բայց խելք՝ բարե-
կամս, այսինքն տպագրող անոր, զիս
փնտրեցաւ... փր

